

MIROLJUB

GODINA: XVIII.

SOMBOR, 2015.

BROJ 2 (70)

“LIJEPOM NAŠOM” U NAZORU

UVODNIK

Poštovani čitatelji pred vama je novi broj „Miroljuba“ 70. po redu. Ovaj broj izlazi na Sabor društva. To je za nas važan dan, radni i svečani. Radni jer se sumiraju rezultati između dva sabora a svečani jer ćemo se okupiti svi u Hrvatskom domu - i članovi i dragi nam gosti.

Sve će sekcije prikazati svoj rad i planove za nastavak, pa tako i Miroljub treba razmisliti o svojem budućem radu. Pokazalo se dobrim i čitatelji su pohvalili veću količinu kraćih tekstova kao i raznovrsniji sadržaj praćen slikama. Imat ćemo više razgovora s našim aktivistima kako bismo se bolje upoznali i pokazali čitateljima koliko truda i ljubavi ulažu naši članovi u rad bez obzira na funkciju. Svi puno daju i vole društvo, a boljim upoznavanjem bolje ćemo se razumjeti i pomoći jedno drugima. Mislim da je i tema „obiteljski posao“ aktualna jer na taj način naši čitatelji vide kako su neke obitelji riješile svoju egzistenciju pa možda i njih potakne da razviju neku od vlastitih ideja.

U ovom broju imamo prilog o Prelu; dramska sekcija išla je na gostovanje u Republiku Hrvatsku, sudjelovali su na smotrama - općinskoj i zonskoj; folklorne sekcije mlađa i starija zatim tamburaši i pjevači išli su na smotre...

Važan događaj za naše društvo je posjet HRT-a Zagreb. Predstaviti ćemo i neke od naših članova i još ćemo vam pružiti raznih tema a neće izostati ni stranica o sportu kao ni naše stalne rubrike.

Iako ga rade amateri „Miroljub“ je kroz ove godine postojanja postao suvremeni časopis koji izlazi u tiskanom i elektronskom obliku i našao je svoje mesto u medijima na Hrvatskom jeziku u Vojvodini.

Lijepi pozdrav do idućeg broja.

Alojzije Firanj

MISLI ZA SVA VREMENA

“Kada čovjek kaže da novac može sve,
najverojatnije je švorc!” Edgar Howe

“U životu nećete mnogo postići ako radite samo onim
danima kada se osjećate dobro.” Jerry West

“Upravljanje vremenom ne znači da treba raditi više,
nego mudrije.” Anonimni autor

NAZOR NA NETU

Pozivamo vas da posjetite naš portal kako biste se bolje informirali o radu HKUD-a “Vladimir Nazor” kao i o detaljima rada naših sekcija te događanjima u našoj zajednici.

www.hkudvladimirnazor.com

Alojzije Firanj

MIROLJUB (izlazi četiri puta godišnje)
List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“,
25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Uredništvo:

Alojzije Firanj, glavni i odgovorni urednik lista;
Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;
Marina Balažev, lektor-korektor;
Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;
Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač, ing.
ing. Mata Matarić,
Šima Raić,
Bojana Jozić.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs

E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 1000 primjeraka

BUNJEVAČKO ŠOKAČKO PRELO

14. 2. 2015. u HKUD-u „Vladimir Nazor“ održano je BUNJEVAČKO ŠOKAČKO PRELO po 81. put. Ova dugogodišnja tradicija je okupila mnoge goste i prijatelje HKUD-a „Vladimir Nazor“.

Na početku večeri goste je pozdravio predsjednik HKUD-a, Mata Matarić, te svima poželio dobrodošlicu i dobru zabavu. Skupu se obratio i pokrajinski sekretar za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost spolova, Miroslav Vasin. U sklopu programa nastupala je folklorna sekcija, kako mlađa tako i starija skupina. Izveli su splet bunjevačkih igara te igre iz Banata. Publici se predstavila i mlada tamburaška sekcija, kao i pjevači HKUD-a. Program su obogatili i gosti, udruga Šokačka grana iz Osijeka, koja čuva, njeguje i unapređuje kulturne i tradicijske vrijednosti Šokaca. Uz lijepe narodne nošnje koje je vidjela publika je i čula žensku pjevačku skupinu „Šokice“ koje su izvele pjesme sakralnog i svjetovnog karaktera.

Predstavljen je novi broj lista Miroljub. Dobru zabavu je tijekom cijele večeri pružio tamburaški ansambl „Ravnica“ iz Subotice.

Nakon programa koji je prikazao rad ljudi koji čuvaju običaje od zaborava, te raskoš bunjevačkih i šokačkih nošnji, zabava se nastavila dugo u noć. Uz prijatne razgovore i prisjećanje na neka prošla vremena, a uz zvuke tambure, obilježeno je još jedno Prelo koje će biti povod za razgovor nekim drugim generacijama.

Bojana Jozić

LIJEPOM NAŠOM U SOMBORU

Tijekom gostovanja na Vinkovačkim jesenima, prošle godine, postignuti su prvi dogovori s urednikom HRT-ovog serijala Lijepom Našom, Brankom Uvodićem, da se i u Somboru održi javno snimanje te najdugovječnije emisije i to pod nazivom Mostovi kulture.

Kao nastavak dogovora, ovih je dana stručni tim od 8 osoba boravio u Somboru i okolici. Po dolasku u grad posjetili su prostorije našeg KUD-a a primili su ih članovi Izvršnog odbora i predsjednik društva koji su predstavili rad društva od osnutka do danas. Gosti su bili pozitivno iznenađeni bogatim radom društva i tradicijom koju održava te su nam pružili svesrdnu podršku kao organizatorima snimanja spomenute emisije. Složili su se da predložimo udruge kulture iz Podunavlja i Sombora koje njeguju tradicijsku kulturu svojeg naroda na što smo mi predložili hrvatske udruge od Brega do Bača. Radi prikazivanja multikulturalnosti ovih područja prikazat će se i mađarske i slovačke folklorne igre. Uvjet za nastup je izvorna koreografija koja čuva autentični običaj ili ples.

Goste je primio i zamjenik gradonačelnika Sombora koji je također podržao našu inicijativu i prihvatio da grad Sombor bude suorganizator ovog događaja. Stavio nam je na raspolaganje gradsku dvoranu Mostonga u terminima 1. - 4. lipnja 2015. godine.

Načelnik MUP-a garantira sigurnost ljudi i opreme.

Stručni djelatnici HRT-a detaljno su pregledali sportsku dvoranu i sporedne prostorije i zaključili da je pogodna za snimanje. Smještajni kapacitet je 1200 osoba a nadamo se da će zainteresiranih gledatelja biti i više.

HRT-ova ekipa je posjetila i HKUD Šokadija iz Sonthe i s predsjednikom udruge dogovorila nastup. U nastupu će sudjelovati i šokačke udruge iz Plavne, Vajske i Bača. Nakon toga posjetili su etno kuću Šokadija u kojoj će se snimati pojedini prilozi.

HKUD Vladimir Nazor je odlukom Upravnog odbora prihvatio da bude nositeljem ovog projekta koje je najozbiljniji i najzahtjevniji izazov do sada za sve nas. Stoga se moramo svi aktivirati, svatko prema svojim mogućnostima i doprinijeti da manifestacija uspije a time i opravdati ukazano povjerenje državne televizije Republike Hrvatske.

Naša odanost društvu i rad imaju jedinstvenu prigodu da se prikažu u pravom svjetlu pred domaćim i hrvatskim gledateljstvom jer će emisija biti emitirana u dva nastavka i nekoliko puta reprizirana. Također će ju prenijeti i Radio televizija Vojvodine.

**OVIM VAS UJEDNO POZIVAMO
U MOSTONGU 3. LIPNJA U 20 SATI.**

Mata Matarić

KNJIŽEVNA VEČER KLD-A „REŠETARI“

U nedjelju 12. travnja 2015. godine u Hrvatskom domu s početkom u 19 sati, održana je promocija Zbornika hrvatskih pjesnika u dijaspori pod nazivom „Između tijela i snova“, koju je izdalo KLD „Rešetari“ iz Rešetara (Republika Hrvatska) a koja je promovirana u Rešetarima u rujnu mjesecu 2014. godine. Program je otvorio pročelnik literarne sekcije Antun Kovač i dao riječ predsjedniku društva Mati Matariću koji je, poslije kraćeg govora, predao riječ Ivanu DeVilli, predsjedniku društva KLD „Rešetari“. Oba su predsjednika govorila uglavnom o radu društava, propustima i uspjesima, željama i

nadama i uzajamnim gostovanjima koja se trebaju ostvariti tijekom ove godine a sve uglavnom muči nedostatak financija.

Profesor Ivan Slišurić, književnik iz Nove Gradiške koji je i jedan od urednika ovog Zbornika govorio je o načinu pisanja pjesama, o razlici između poezije i proze, o tome kako je teško i nezahvalno raditi posao urednika jer na konkurs stigne pjesama iz dijaspore, sa svih kontinenata pa bude i preko 600 pjesama od kojih treba odabrati najbolje. U ovom Zborniku su tiskane pjesme 173 autora.

Svoje pjesme su čitali po nekoliko pjesnika iz Rešetara, iz HKUPD-a „Stanislav Preprek“ iz Novog Sada, koji su također bili naši gosti. Iz HKUD-a

„Vladimir Nazor“ pjesme su čitali Kata Kovač, Marica Mikrut i Antun Kovač a u Zborniku su i pjesme Katarine Firanj koja nije mogla prisustvovati ovom skupu.

U programu su sudjelovali mješovita pjevačka skupina „Slavča“ iz Nove Gradiške i mješovita pjevačka skupina HKUD-a „Vladimir Nazor“ te mladi tamburaši koje obučava prof. Marina Kovač.

Cjelokupan program su pratili i mediji. Gosti su bili zadovoljni te su sve što je zaslužilo nagradili pljeskom a ostatak večeri je nastavljen uz objed i pjesmu koju su predvodile pjevačke skupine gostiju i domaćina.

Pročelnik literarne sekcije
Antun Kovač

KAD ZASVIRA TAMBURICA...

Ugodno iznenađenje i pravo osvježanje bio je nastup tamburaške i pjevačke sekcije na nedavno održanoj književnoj večeri. Prikladnim pjesmama predstavili su se pjevači praćeni našim najmlađim umjetnicima.

Iako najmlađi, tamburaši su se s velikim žarom pripremali za ovaj nastup. Prateći pjevače, svojim stavom i umijećem pokazali su se kao pravi profesionalci. Ovaj spoj mladosti i iskustva urodio je toplim pljeskom publike koja je sa simpatijama pozdravila mlade glazbenike.

Nastup ove dvije sekcije nije ostavio ravnodušnim ni goste iz Republike Hrvatske te su naše umjetnike pozvali na gostovanje krajem jeseni u Novu Gradišku.

Nakon ovog uspješnog nastupa, tamburaši nastavljaju učiti i usavršavati se a pjevači pripremati se za idući nastup u Stanišiću na općinskoj smotri folklor.

Svesrdno zalaganje ravnateljice Marine Kovač, upornost mladih glazbenika i suradnja s pjevačima pokazalo se kao uspješna kombinacija na koju valja i ubuduće računati.

Vesna Čuvardić

PJEVAČI SE PLASIRALI NA ZONSKU SMOTRU

Lijepo je bilo čuti ocjene žirija na Općinskoj smotri izvornog folklor, održanoj u Stanišiću, 26. 4. 2015. godine.

Naši su pjevači pjevali izvornu pjesmu „Sa planine vitar duva“ i u konkurenciji od 16 pjevačkih skupina dobili vrlo dobre kritike te se plasirali na zonsku smotru koja će se održati u Apatinu 21. 6. 2015. godine.

Od strane žirija zapažen je i vizualni izgled naših pjevača, koji su nastupili u bunjevačkim nošnjama.

Ojačani solo vokalom mlade Kristine Perić, a pod vodstvom ravnateljice zbora, Marine Kovač, pjevači su se dva mjeseca pripremali za ovu smotru.

Zadovoljni plasmanom nastavljaju s pripremanjima za Apatin.

Vesna Čuvardić

XXI. DANI HRVATSKOG PUČKOG TEATRA

Dramska sekcija HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora sudjelovala je na XXI. Danima hrvatskog pučkog teatra koji su održani 27. i 28. veljače 2015. godine u Hercegovcu (Republika Hrvatska). Ovo je bilo šesto gostovanje ovoga društva koje je, prema riječima Zrinke Cjetojević, predsjednice Hrvatske čitaonice Hercegovac, i najčešći sudionik iz Srbije. Organizator ovih susreta je Hrvatska čitaonica Hercegovac a suorganizator Hrvatska matica iseljenika.

U petak 27. veljače u 18:30 nastupila je Pučka scena Hrvatske čitaonice Hercegovac s predstavom „Čekajući epitaf“ a nakon nje, u 20:30 nastupila je Kazališna grupa Hrvata iz Slovačle, glumci iz Hrvatskog Jandrofa i Čunova s predstavom „Dvojak“.

U subotu, 28. veljače, u 14:30 sati održana je Kazališna radionica za sudionike a vodila ju je redateljica Nina Kleflin iz Zagreba. Radionica je trajala oko sat i pol a sudionici su ju ocijenili ne samo kao potrebnu nego i kao vrlo uspješnu.

Istoga dana u 17:30 nastupilo je HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora s predstavom „Audicija – Šepa“ autora Matije Poljakovića i Antuna Karagića u adaptaciji i režiji Ljiljane Tomić Markovinović. Nakon njih nastupio je HAK Travnik s predstavom „Kome zvono zvoni“ prema motivima Dušana Kovačevića. Završna predstava toga dana bila je „Tetka iz Brazila“ u izvedbi Picollo teatra iz Staroga grada s Hvara.

Sve su te predstave odigrane na daskama Hrvatskog seljačkog doma, s punom salom zahvalne publike (između 200 i 300 posjetitelja) koja je uživala u komedijama i nije štedjela pljeska.

Dramska sekcija HKUD-a „Vladimir Nazor“ bila je smještena u hotelu u Garešnici udaljenom oko dvadesetak kilometar od Hercegovca a vrlo su zadovoljni prijemom domaćina, ljubaznošću i susretljivošću i komentarom predstava Nine Kleflin.

Obje večeri, večera, zabava i ples održani su u Češkom domu u Hercegovcu.

Antun Kovač

OPĆINSKA SMOTRA DRAMSKE SEKCIJE

U ponedjeljak 30. ožujka 2015. godine u velikoj sali Hrvatskog doma u Somboru, dramska sekcija ovog društva, u okviru općinske smotre, izvela je predstavu „Audicija“ autora Matije Poljakovića a u adaptaciji i režiji Ljiljane Tomić Markovinović.

Zbog zauzetosti selektora i zbog toga što su sve predstave morale biti predstavljene do 1. travnja, predstava je morala biti odrađena toga dana u 19:00 sati pa nije bilo publike.

Predstavu je gledao selektor iz Novog Sada gospodin Simon Grabovac sa svojim kolegom Davidom Kecmanom.

Nakon predstave selektor, glumci i redateljica su razgovarali a selektor je podijelio svoje dojmove i obećao da će javiti je li se predstava plasirala na zonsko natjecanje. Odgovor, i to pozitivan, je stigao vrlo brzo - „Audicija“ ide na zonsku smotru. Radost i uspjeh za sve sudionike ove predstave kao, za redateljicu pa i za naše društvo su veliki.

U predstavi glume: Zvonimir Lukač, Marija Radoš, Antun Kovač, Miloš Štrangarić, Tatjana Bošnjak, Elizabeta Delić, Jolika Raič, Klara Oberman i Sofija Vuković.

Antun Kovač

ZONSKA SMOTRA DRAMSKE SEKCIJE

U utorak 7. travnja 2015 godine u 19.00 sati u velikoj sali Hrvatskog doma u Somboru, dramska sekcija ovog društva izvela je predstavu „Audicija“ autora Matije Poljakovića a u adaptaciji i režiji Ljiljane Tomić Markovinović, u okviru zonske smotre amaterskih dramskih društava.

Predstavi je prisustvovala selektorka iz Novog Sada, redateljica Maja Grgić a nakon predstave održalo se kratko druženje selektorke, redateljice i

glumaca tijekom kojeg je redateljica iznijela nekoliko primjedbi o predstavi i obećala javiti se krajem mjeseca, nakon gledanja svih predstavi, te izvijestiti nas o tome je li se „Audicija“ plasirala za dalja natjecanja.

U predstavi su nastupili slijedeći glumci: Zvonimir Lukač, Marija Radoš, Antun Kovač, Miloš Štrangarić, Tatjana Bošnjak, Elizabeta Delić, Jolika Raič, Klara Oberman i Sofija Vuković.

Antun Kovač

KUP TOLERANCIJE U GAKOVU

Dana 17. 4. 2015. godine održan je, po prvi put, Kup tolerancije u Gakovu u osnovnoj školi „Laza Kostić“ gdje su nas srdačno dočekali učenici i nastavnici škole.

Direktor škole Milan Stakić upoznao je nazočne o radu škole te o cilju manifestacije. Predstavljeni su i sponzori koji su podržali događaj.

U programu su sudjelovale dramske sekcije s predstavama: „Romeo i Julija na moderan način“ i predstavom koja je prikazala događanja u školskoj zbornici. Kasnije su svirali mladi tamburaši HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora pod rukovodstvom Marine Kovač. Mladi iz KUD-a „Laza Kostić“ Gakovo predstavili su narodnu igru Čačak.

Nakon završetka priredbe pozvani smo u novo renoviranu salu za tjelesni u kojoj se održala utakmica u malom nogometu između ekipe iz Gakova i one iz Jagodnjaka.

Kristina Perić

USPJEH MLADIH FOLKLORAŠA

U nedjelju 19. 4. 2015. godine u Tehničkoj školi u Somboru, održana je općinska smotra dječjeg folklora na kojoj su sudjelovali i naši najmlađi članovi folklorne sekcije.

U koreografiji Šime Beretića nastupili su s bunjevačkim igrama uz muzičku pratnju

Zlatka Vukovića, Josipa Firanja, Marine Kovač, Vladislava Kuntića, Snežane Petrović i gajdašice – Kristine Perić.

Kritike žirija su bile odlične, te su se naši mladi predstavnici plasirali na zonsku smotru, koja će se održati u Kuli 16. 5. 2015. godine.

Ujedno se zahvaljujemo i Milosavi Šijačić, Zlati Vasiljević i Tanji Kolar, čijom zaslugom su djeca bila lijepo odjevena i našminkana, što je primijetio i žiri.

Našim mladim članovima želimo uspješno sudjelovanje na daljem natjecanju.

Šima Beretić

USKRSNA IZLOŽBA U HRVATSKOM DOMU

Klub ljubitelja biljaka „Za sreću veću“ HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora organizirao je u subotu, 28. 3. 2015. sedmu po redu Uskrsnu izložbu i besplatnu razmjenu biljaka. Prikazani su prigodni aranžmani, uskrsna jaja oslikana raznim tehnikama,

dekoracije pune cvijeća, pilića, zečića, cica-mace... kao i remek djela naših kreativnih članica, članica sekcije za ručni rad „Somborske ruže“ koje djeluju pri Mađarskoj građanskoj kasini i članica UG „Zlatne ruke Somborke“. U kutku rezerviranom za burzu cvijeća mogle su se razmijeniti sadnice biljaka za vrtove i balkone. Za najmlađe atrakcija je bio „originalni“ zečić koji je bonbonima napunio gnijezdo od trave a onda i darivao posjetitelje. Voditeljica Kluba, Klara Šolaja Karas, najavila je za 30. svibnja organizirani posjet Zagrebu i jubilarnoj 50. međunarodnoj vrtnoj izložbi „Floraart 2015“.

Klara Šolaja Karas

PREPREKOVO PROLJEĆE 2015. GODINE

Stanislav Preprek (1900. – 1982.) ostao je upamćen među Petrovaradincima i Novosađanima kao povučen i usamljen čovjek velike kulture. Bio je učitelj, knjižničar, prevoditelj, a tek rijetki među onima koji su ga bliže poznavali, znali su da se bavio skladbom i poezijom, malo govoreći o svojim djelima i rijetko i nerado ih objavljujući.

Hrvatsko kulturno – umjetničko – prosvjetno društvo „Stanislav Preprek“ Novi Sad organiziralo je Preprekovo proljeće 2015. godine 18. travnja u 17.00 sati u sali Bonaventurianum u Novom Sadu. Pozdravnu riječ dao je predsjednik društva Marijan Sabljak. Na ovoj književno – pjesničkoj manifestaciji bila je izložba slika članova društva, promocija zbirke pjesama „Preprekovo proljeće 2014“, a program je otvorila ženska pjevačka grupa „Preprek“ koja je pjevala u tri navrata - bunjevačke,

dalmatinske i gradske pjesme. Nastupali su i autori čiji su radovi objavljeni u zbirci. Od gostiju su u programu sudjelovali pjesnici iz Republike Hrvatske: Franjo Kopecki (Čepin), Reza Stanković (Bistrinci) te redatelj, romanopisac, dramski pisac, pjesnik - Zdravko Odorčić iz Zagreba. Ivica Koprivnjak, glumac kazališta iz Belišća, predstavio se monologom iz „Đuke Begovića“ Ivana Kozarca. HKUD „Vladimir Nazor“ predstavili su Antun i Kata Kovač. Program je vodila Marija Lovrić koja je ujedno i odabrala pjesme te uredila i lektorirala zbirku.

Među gostima je bio i Stanko Krstin, član upravnog odbora i jedan od utemeljitelja ovog društva. Program je bio i medijski pokriven a nakon službenog dijela svi su se sudionici okupili na domjenku.

Antun Kovač

RADNI SUSRET HRVATSKIH KULTURNIH UDRUGA

Predstavnici HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora Zvonimir Lukač i Antun Kovač prisustvovali su Radnom susretu predstavnika hrvatskih kulturnih udruga u Vojvodini u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata uz suorganizaciju Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Mjesto održavanja Sremska Mitrovica u prostorijama Hrvatskog kulturnog centra „Srijem – Hrvatski dom“ sa početkom u 10.30 sati.

PROGRAM SUSRETA:

- Suradnja hrvatskih udruga kulture
 - Katarina Čeliković
- Održivost hrvatskih udruga kulture
 - Ladislav Suknović
- Izazovi hrvatskog kulturnog amaterizma u Vojvodini – Tomislav Žigmanov

Antun Kovač

SOMBORSKIM KNJIŽNICAMA NA DAR KNJIGE NA HRVATSKOM JEZIKU

Ravnatelj novinsko izdavačke ustanove „Hrvatska Riječ“ Ivan Karan i menadžerica Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Katarina Čeliković uručili su donaciju svojih izdavanja knjiga ravnatelju somborske knjižnice „Karlo Bjelicki“ Vladimiru Jerkoviću. Na koferanciji za medije bio je prisutan i Nemanja Sarač član gradskog vijeća zadužen za kulturu. Poklonjeno je 55 naslova tiskanih od 2005. do kraja 2013. godine. Broj doniranih knjiga je preko petsto komada a pored somborske knjižnice knjige će dobiti i njeni ogranci u mjestima u kojima žive Hrvati: Bački Monoštor, Bački Breg, Bezdán, Stanišić i Lemeš.

Knjige su tiskane na hrvatskom jeziku i na bunjevačkoj i šokačkoj ikavici. Hrvatska riječ tiska knjige iz područja beletristike dok Zavod za kulturu

vojvođanskih Hrvata pozornost pridaje znanosti. Osim knjiga za odrasle doniran je i određeni broj dječjih knjiga također na hrvatskom jeziku i na ikavici.

Alojzije Firanj

HKUPD "STANISLAV PREPREK" U LEMEŠU

Predstavom "Noć bogova" koju je dramski odjel HKUPD-a "Stanislav Preprek" iz Novoga Sada prikazao u nedjelju 1. ožujka u Lemešu započela je nova suradnja HBKUD-a "Lemeš", domaćina, i gostujuće udruge. Čelni ljudi s obje strane izrazili su veliku želju da suradnja bude što plodonosnija na zajedničku koristi članova i publike.

U predstavi glume Mladen Dražetin, Branka Dačević i Marijan Sabljak, dok adaptaciju i režiju potpisuje Miljan Vojnović, ističući da su za njihovu dramsku skupinu izuzetan izazov za scensko predstavljanje upravo djela Mire Gavrana. Radnja se odvija na dvoru francuskog kralja Luja XIV. a uz njega junaci su i najveći dramatičar toga vremena Molière te dvorska luda.

Drama Mire Gavrana, "Noć bogova" nadasve je inspirativni tekst koji uspostavlja djelotvoran i univerzalni dramski obrazac za istraživanje vječitih pitanja i tema kao što su prijateljstvo, ljubav, iskrenost u međuljudskim odnosima, magični kod vlastoljublja i fenomena moći. U kontekstu izmještenog vremenskog okvira koji je smješten u povijesno razdoblje vladavine Luja XIV. u Francuskoj, ovaj komad s glavnim likovima predvođenim najvećim francuskim komediografom Molièreom, nastoji kroz jezik farse ogoliti i ismije ljudske slabosti te gledatelju time naznači jasne konture u kojima je svekoliki moral pred neprestanim iskušenjima.

Željko Zelić

PROMOCIJA ZBORNIKA "URBANI ŠOKCI 8/9"

Udruga građana „Urbani Šokci“ iz Sombora je 21. ožujka održala promociju - zbornika „Šokci, Bunjevci, Panonija-Europa“. Osim domaćina u predstavljanju ovog djela su sudjelovali UG Šokačka grana iz Osjeka i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata iz Subotice koji ga je i tiskao. U ovom su zborniku objavljeni radovi s osmog Međunarodnog okruglog stola koji je za temu imao: Panonski kontekst šokačke i bunjevačke kulture i tradicije te devetog okruglog stola na kojemu je

tema bila: Kako se to može biti Europljanin i živjeti u Šokadiji.

U svom izlaganju mr. sc. Vera Erl, počasna predsjednica UG „Šokačka grana“ je istakla da ova udruga postoji deset godina i da je okrugli sto jedan od najznačajnijih projekata te udruge, u čije se organiziranje 2009. godine uključila UG „Urbani Šokci“. Uključivanjem Šokaca i Bunjevaca s cijelog panonskog prostora okrugli sto je dobio međunarodni karakter jer se program odvija u dvije države a autore imamo i iz Mađarske. Takođe je napomenula da je do sada izdato sedam zbornika, od čega su dva dvobroja. Jedna od urednica zbornika dr. sc. Helena Sablić Tomić, se u svom izlaganju osvrnula na sadržaj zbornika istaknuvši tri teksta o Juliju Njikošu u povodu 90. godina od njegovog rođenja. Zatim je napomenula da ima dosta tekstova o Šokcima i Bunjencima i njihovoj kulturi i povjesti koji nam govore kako se nekada živjelo i radilo. Katarina Čeliković menadžerica Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, govorila je o zborniku kroz brojke istaknuvši da je tiskan u 400 primjeraka na 436 stranica s 36 radova od kojih 11 potpisuju autori iz Vojvodine. Veliki broj objavljenih radova autora iz

Vojvodine pokazuje opravdanost za sunakladništvo u tiskanju ovog zbornika. U svom izlaganju Marija Šeremešić se osvrnula na to kako je Međunarodni okrugli stol postao prepoznatljiv ne samo u Somboru nego i šire jer ima finansijsku podršku Ministarstva kulture Republike Srbije. Istakla je i jako dobru suradnju s UG „Šokačka grana“.

U pratećem programu članice KUDH „Bodrog“ iz Bačkog Monoštora izvele su par korizmenih i uskršnjih pjesama. Davor Francuz i Vladimir Forgić takođe članovi KUDH „Bodrog“ su pročitali ulomke iz romana Kraj našeg Dunava autora Josipa Pašića. Svoj prvi nastup su imali i najmlađi članovi Urbanih Šokaca Ema i Ognjen Terzić, koji su recitali pjesme Stipana Bešlina.

Ovom prigodom je mr. sc. Vera Erl u povodu desete obljetnice Šokačke grane uručila zahvalnice Mariji Šeremešić predsjednici UG „Urbani Šokci“, Željku Šeremešiću predsjedniku KUDH „Bodrog“ i Kati Pelajić predsjednici HKUPD „Matoš“ iz Plavne. Program se odvijao u ugodnoj atmosferi Pastoralnog centra župe Uzvišenja sv. Križa u Somboru koji je prigodan za organiziranje raznih manifestacija.

Ivan Šimunov

ZAKITI SE ŠOKICE

Noć polako odlazi, sviće zora bila
pa zablista na suncu ta šokačka vila.

Samo vitar još piva priko zlatni polja,
glas se začu iz brazde naši pramidova.

Zakiti se, Šokice, cvitom ružmarina
pa zapivaj najlipšu pismu iz davnina.

Nek se čuju tambure, nek se pije vina
još će Šokac naš živit 'iljadu godina.

Ajmo sada zaigrat ko što niko nije,
pratit će nas zagovor Divice Marije.

Marica Mikrut

RAD ME ODRŽAVA MLADOM

Porazgovarali smo s našom tajnicom Emom Mračina koja radi ovaj posao oko tri godine.

Odlaskom u mirovinu prihvatila sam ovaj posao da se ne bih potpuno opustila, ovdje sudjelujem u raznim aktivnostima i stalno sam u kontaktu s mladima pa se i ja osjećam mlađom. Uredski posao sam po sebi nije težak a i nema ga previše - primam mejlove, pošaljem poštu, plaćam račune i virmane, zakazujem sjednice, naplaćujem članarinu...itd. Radim ponedjeljkom, utorkom, srijedom i četvrtkom 17-21.

Ponekad je potrebno raditi i prije podne zbog odlaska u poštu ili banku i slično a oko naših velikih priredbi uvijek je puno aktivnosti pa je onda i rad pojačan i nema fiksnog radnog vremena, ali nije to tako strašno i sve u svemu ja sam zadovoljna.

Ja sam u „Nazoru“ od svoje mladosti. Došla sam početkom sedamdesetih godina sa svojih 19-20 godina, zajedno sa svojim tadašnjim dečkom - današnjim suprugom - Mišom. Igrala sam dok se nisam udala, tada sam prestala igrati.

Ponovo se vraćam raditi u društvo kao veteran. Kada je u društvu došlo do raskola, kada je velika skupina Bunjevaca napustila društvo otišla je i muzika i koreograf ostalo je samo nekoliko igrača i ništa više. Zaslugom Antike Kneževića koji je

tada bio tehnički tajnik društva, osniva se grupa veterana igrača starije generacije koji se vaćaju i svojim radom osnažuju društvo i vraćaju mu stari sjaj. Mislim da smo tada spasili društvo i sačuvali svoje dostojanstvo. Sada umjesto veterana dolaze naša unučad, moji unuci Aleksandar i Marko sviraju tamburicu a Alaksandar još igra i folklor.

Uvidjela sam da radom u društvu stičeš mnoga prijateljstva, ta prijateljstva stečena u mladosti ostaju za cio život. U današnje vrijeme kada su mladi izloženi lošim utjecajima sa svih strana mislim da je ovo dobro mjesto za njih. Bila bih sretna da i ova djeca vide ono što smo mi vidjeli, da se druže i da uživaju.

Alojzije Firanj

MARIJA ČUVARDIĆ

Užem krugu zaslužnih članova našeg Društva pripada, svima nama dobro znana, Marija Čvardić. Aktivna je članica Kluba ljubitelja biljaka jer njen prepoznatljiv dar jest vrtlarstvo i to vrtlarstvo u onom uzvišenom smislu te riječi. Već od samog ulaska u salaš obitelji Čvardić osjeti se i vidi sva pažnja, ljubav i trud da ono što bi moglo biti obično bude podignuto na razinu koja izaziva divljenje. Uređenje okućnice, svi znamo, ipak je u domeni domaćice, u ovom slučaju domaćica, jer Mariji u ovom svesrdno pomažu njene dvije snahe, Margareta i Zdenka.

Marija Čvardić, djevojački Vuković, rođena je 7. 3. 1959. godine kao prvi potomak oca Stipana i majke

Matilde, rođene Fratrić. U svojoj obitelji, uz mlađu braću, Ivicu i Antuna, sretno djetinjstvo provodila je na Josićkom putu, pa Šikari, a najljepše joj je bilo baš na salašu na Bezdanskom putu. Školu je završila i stasala za udaju i ubrzo počinje ljubavna priča i brak Marije i Žige Čvardić.

Ova obitelj, po svemu za primjer, blagoslovljena je s dva sina, Zvonkom i Josipom. Ambicijom i trudom, vjerujemo i uz dosta odricanja, ali s dobrom vizijom, sagradili su kuću na kat s produžetkom. Kako je običaj, stariji sin Zvonko, snaha Margareta, djevojački Hatnađ i unuci Ana i Nikola uživaju u prizemlju, a mlađi sin Josip, snaha Zdenka djevojački Gašparić

i unuci Miloš i Matej imaju svoj dio na katu. Onaj famozni produžetak u kom su nana Marija i dida Žiga daje posebnu draž! Reklo bi se da je produžetak u stvari - centar, jer ova zajednica triju obitelji iz praktičnih razloga najčešće započinje i završava dan baš u naninjoj kujni.

Svi oni rade na salašu i žive od salaša. Žiga i sinovi obrađuju oko 150 jutara zemlje, mehanizacija je na broju, u štalama bikovi, tov svinja redovit, drže ovce, a živine, što bi rekli, k'o i drugi. Afiniteti se poštuju pa tako Zvonkova familija gaji lubenice i profesionalno se bavi uzgojem ukrasnih ptica, a Jocina familija gaji maline, jagode i drže koke nosilje. Djeca su u predškolskoj i školskoj dobi, članovi su folklorne sekcije našeg Društva... pa za mlade žene posla pune ruke.

A Marija, naša Marija, bdije nad svim i kao da joj sve to daje snagu.

Kaže da se iz hobija bavi cvjećarstvom. Počela je s aranžmanima od suhog cvijeća, koje je pripremala za razne prigode. Ima platenik i on je prostor za njenu proizvodnju. Sada pravi i cvjetne aranžmane i bukete od cvijeća koje sama uzgaja - krizantema i turskog karanfila. Redovito, kroz cijelu godinu, prisutna je na somborskoj pijaci a ispred nje je sve što njihov salaš nudi: jaja, cvijeće, rasade. Živi novci.

Svaku manifestaciju našeg Društva proprati bilo cvjetnim aranžmanima i sudjelovanjem u izradi scenografije, bilo doprinosom u materijalnoj pomoći, svojim proizvodima, svježim paradajzom i paprikom, kulenom...

Već godinama redovito predstavlja HKUD „Vladimir Nazor“ na Uskršnjim i Božićnim izložbama i sajmovima u Subotici, Lemešu, Somboru, a 2014. godine i u Zagrebu. Somborski Hrvati predstavljeni su Božićnjakom koji je Marija Čvardić napravila i prosljedila u Zagreb tijekom listopada 2014. godine kako bi na fotografijama krasio katalog Etnografskog muzeja iz Zagreba pod nazivom „Slike od slame i 'božićnjaci' bačkih Hrvata i Bunjevaca“, a potom bio prikazan na Izložbi u Zagrebu kkoja je trajala 6. - 12. prosinca kao dio kulturne baštine bačkih Hrvata.

Somborske Hrvate i naše Društvo na ovoj Izložbi predstavljali su Marija i Žiga.

Njena sudjelovanja na sajmovima i izložbama su zapažena i visoko ocijenjena o čemu govori mnoštvo pehara, diploma i zahvalnica izloženih u njenoj vitrini na salašu koje s ponosom pokazuje.

Marija Čvardić je jedan od inicijatora osnivanja naše najmlađe – slamarske sekcije. Obuku je vršila slamarka Anica Vitman. Desetak polaznica završilo je

prvi dio obuke. Kao voditeljica sekcije Marija smatra da bi sada trebalo nastaviti s usavršavanjem tehnike. Materijal za rad imaju, novom kosidbom biće ga još više, potrebno je samo napraviti dogovor s Anicom jer im odgovara njen način rada i obuke.

Želja im je da sudjeluju na Slamarskoj koloniji u Tavankutu, da nešto novo nauče i podijele iskustvo. Svoje radove od slame prikazale bi na manifestacijama i izložbama u našem Društvu.

Mariju Čvardić, krasí kreativnost, svestranost, volja, vrednoća, želja za učenjem, dobronamjernost i želja da svoje znanje i iskustvo podijeli s drugima. Za nju važi ona naša uzrečica: SAMO RIČ FALI! Poznaje i njeguje tradiciju i običaje naše zajednice i njome se naša zajednica ponosi.

A Marijin zaključak je: Samo da je sve to prenijeti na mlade!

Klara Šolaja Karas

SVAKE GODINE RADIMO NEŠTO

Obitelj Raič, Alena i Zlatko, odlučili su da im povrtarstvo bude obiteljski posao. Kada su kao mladi braćni par, oboje iz zemljoradničkih obitelji, planirali svoj budući posao, dobili su nešto rasada jagoda koje su posadili i od najlona improvizirali plastenik i tako proizveli prve jagode i ostvarili neki profit od toga rada. Uvidjevši da se od ovoga posla može živjeti ako se ozbiljno radi opredijelili su se za proizvodnju jagoda. Danas su povećali proizvodnju na površinu od jednog jutra te su uveli i proizvodnju paprike i lubenica. Danas su oni četvoročlana obitelj te im u poslu pomažu i djeca Valentina i Valentin.

„Radimo i provodimo vrijeme zajedno a to je veoma važno za našu obitelj“ smatra Alena, „djeca stiču radne navike, upoznaju posao te imaju uvid u zaradu i probleme. Djeca imaju svoj fond u koji uplaćujemo njihovu zaradu, te će, kada postanu punoljetni, imati svoj početni kapital. Tako ih na taj i još neke pikladne načine stimuliramo za rad. Valentin ima 13 godina i pomaže mi na pijaci oko rada na tezgi pa je tako upoznat s cijelim lancem u proizvodnji.“

„Jagode smo počeli proizvoditi 2006. godine na maloj površini koju smo stalno povećavali pa danas imao oko jednog jutra. Rasadu proizvodimo sami, imamo i sustav navodnjavanja 'kap po kap'. Naša sorta je rana, nije krupna niti nešto rodna ali je otporna na bolesti i dobar je ukusa, te je mušterije traže i rado kupuju. Jagoda je osjetljiva na vremenske prilike i ovo joj podneblje baš i ne odgovara“, objašnjava dalje Zlatko, „te je proizvodnja na otvorenom sve manje isplativa. Ove godine smo na njivi podigli plastenike i male tunele, a do godine planiramo cijelu proizvodnju raditi u plastenicima i tunelima jer jagoda ranije dolazi na tržište, zaštićena je od ranih mrazeva i leda tako da je proizvodnja sigurnija. Prije 3 godine počeli smo proizvoditi i papriku: ajvarku, baburu i paradajz papriku. Na površini od oko dva jutra, bude oko 6000 strukova.“

„Lubenica imamo oko dva jutra, njih proizvodimo u tri etape tako da ih imamo od prvog srpnja pa sve do rujna tj. do kraja sezone.“

„Prodaja nam ide dobro imamo razrađeno mjesto tako da sami prodamo devedeset posto proizvodnje a nešto malo prodamo na veliko kada je to potrebno. Uvoz dosta remeti prodaju jer se uvoze često i loši proizvodi u velikim količinama te se obara cijena.“

„Računica pokazuje da se u ovoj proizvodnji u odnosu na 2008. godinu za isti prihod mora raditi i do 2-3 puta više.“ kaže Zlatko. „Tržište se stalno mora pratiti i prilagođavati se, uvijek uvoditi nešto novo jer samo tako se može opstati. S ovom proizvodnjom se dobro pokrивamo i zadovoljni smo.“ završio je Zlatko.

Alojzije Firanj

DUHOVNI CENTAR OCA GERARDA

Duhovni centar oca Gerarda u Somboru osnovan je 18. studenog 2005. godine. Ovaj centar za duhovnost među svojim aktivnostima nudi duhovne vježbe, duhovne obnove, seminare, različita predavanja, školu molitve i druge sadržaje praktične duhovnosti. Voditelj centra je o. Zlatko Žuvela, ocd.

Duhovni je centar i ove godine organizirao, jedanaesti put po redu, Korizmene duhovne večeri a susreti su se održavali u prostorijama Udruge Nijemaca „Gerhard“.

Kako je ovo godina posvećenog života, koju je proglasio papa Franjo i koja je počela 30. studenog 2014., za karmelićane je ona i jubilarna terezijanska godina u kojoj se slavi 500. obljetnica rođenja sv. Terezije Avilske, koja traje od 15. listopada 2014. do 15. listopada 2015. godine.

U ovoj je godini 12. veljače preminuo u gospodinu o. Vjenceslav Mihatec kojega će Somborci pamtiti kao vrsnog propovjednika i voditelja tribina „Duhovnog centra oca Gerarda“ koje su posljednjih nekoliko korizmi održavane u prostorijama Humanitarne udruge Nijemaca „Gerhard“ u župi Sveti Križ.

„SVETA TEREZIJA AVILSKA – ŽIVOT I MOLITVA“

Ovogodišnji Korizmeni duhovni susreti počeli su 23. veljače a vodio ih je o. Zlatko Žuvela voditelj Duhovnog centra oca Gerarda.

„Obljetnica rođenja sv. Terezije Avilske utjecala je na oblikovanje središnje teme te ćemo kroz šest korizmenih duhovnih večeri govoriti o životu, molitvi i nauku sv. Terezije Avilske. Sveta Terezija Avilska crkvena je naučiteljica osobito u stvarima molitve i unutarnjim stvarnostima duše i od nje se mnogo toga može naučiti. A kako je bila klauzarna redovnica

karmelićanka, njen lik se uklapa u ovu godinu posvećenog života.“ rekao je o. Zlatko Žuvela.

23. ožujka gost tribine bio je o. Antonio Mario Ćiko, župnik remetske župe Uznesenje blažene Djevice Marije u Zagrebu. Govorio je o liku i poruci sv. Terezije.

„Slavimo veliku obljetnicu rođenje Svete Terezije od Isusa. Papa Franjo će u svojem pismu reći da nas ona uči da je put prema Bogu također i put prema ljudima. Sv. Terezija nam kazuje da prijateljstvo s Bogom nije nešto apstraktno, već da je to konkretan susret. To je susret koji se očituje kroz darove koje dobivamo u susretu s njim. U današnje vrijeme kada se Boga želi staviti na nešto apstraktno, sv. Terezija nam pokazuje da je Bog uistinu živi Bog, dakle Bog koji je dio našeg života.“ zaključio je otac Ćirko.

2. ožujka o temi „Ljubav – put savršenosti“ predavao je Danijel Čolo, župni vikar u Remetama.

„Biblijski pojam ljubavi, bolje reći odnos, nije ni posve sentimentalni ni posve duhovan, on je cjelovit. Biblijska ljubav je cjelina. Ne možemo ništa uzvišenije reći o ljubavi nego da ljubav dolazi od Boga. Ljubav je uvijek aktualna tema, bilo da čovjek promišlja o njoj, da nešto proživljava u srcu, u najtežim trenucima života, ljubav nas uvijek prati.“ Rekao je otac Danijel

Tema 9. ožujka bila je „Molitva kao prijateljstvo s Bogom“ o kojoj je govorio o. Petar Janjić.

„Govoriti o molitvi znači govoriti o prijateljstvu s Bogom, jer je Isus najprije nas, preko svojih apostola, nazvao svojim prijateljima. Dvije su stvari kod sv. Terezije Avilske bitne kad je riječ o molitvi. Prvo biti s Gospodinom, boraviti u njegovom društvu i drugo vršiti njegovu volju, sjediniti svoju volju s njegovom. Htjeti učiniti ono što Bog hoće. To je onda put slobode, put čovjekove istinske sreće, put savršenstva, odnosno put svetosti“ kazao je otac Petar.

16. ožujka o. Petar Janjić održao je predavanje pod nazivom „Mistične milosti i duhovno izrastanje svete Terezije Avilske“

„Sveta Terezija Avilska kaže kako je jedna milost doživjeti mistično iskustvo, druga je razumjeti o kakvoj milosti se radi, a treća milost je znati to izreći drugima. Sjedinjenje s voljom Božjom ima za cilj da naša volja bude praktički sjedinjena s voljom Božjom i da ništa drugo ne želimo do ono što Bog želi. I to se događa svecima i misticima. Sv. Terezija je rekla – ne živim više ja nego Krist u meni.“

Predavanje na temu „Meditirati o Kristu kako bi ga se nasljeđovalo“ održao je 23. ožujka o. Stjepan Vidak, prior Karmelićanskog samostana u Somboru.

„Razgovarati o Kristovom čovještvu za sv. Tereziju je silno važno i ona je na svom putu iskusila koliko je to bitno. Nije lako shvatiti kako se Bog koji je duh, koji je savršen, vječan može zatvoriti u ljudsku priliku.

Pritom dogoditi utjelovljenje? Ja mislim da o tome premalo razmišljamo. No, istina naše vjere jest da je Bog postao čovjekom. Upravo je to veličina kršćanske vjere i po tome jesmo posebni – što je Bog sišao na zemlju, on se sagnuo k nama.“ 30. ožujka održana je posljednja Korizmena duhovna večer. Predavač je bio o. Franjo Podgorelec, iz samostana Majke Božje Remetske iz Zageba.

Promjenu čovjeku donosi ustrajna molitva. „Doći do prijateljskog saveza s Bogom je želja svete

Terezije, koja hoće da taj prijelaz ka kršćanstvu bude prijateljski razgovor s Bogom. Ona će čak reći da je molitva prijateljstvo s Bogom. Ništa drugo molitva nije, no susret s najvišim, najdražim, najuzvišenijim i najljepšim bićem“ kazao je o. Podgorelec. Po završenim predavanjima ovogodišnjih korizmenih večeri o. Zlatko Žuvela zahvalio se glazbenicima te svima koji su pomogli da ovi susreti budu uspješni i lijepi.

Alojzije Firanj

RELIKVIJE SV. TEREZE AVILSKE NAUČITELJICE CRKVE

Povodom 500-te obljetnice rođenja sv. Tereza Avilske u Karmelu Somboru u ponedjeljak 9. ožujka, stigla je relikvija - stopalo sv. Tereze. Pred relikvijom će se cijele ove godine moliti širom svijeta. Hrvatska karmelska provincija sv. Josipa upriličila je pohod svetičinih relikvija u samostane bosonogih karmelićanki i karmelićana u zemljama u kojima djeluju.

Sveta Tereza Avilska je obnoviteljica karmelskogreda, a ujedno je i osnivateljica sestara karmelićanki klauzurnog života, zatvorenog čistog kontenplativnog života. Ona je u crkvi imala veliko značenje u svoje vrijeme a ima ga i danas. Ona je

jedna od 35 naučiteljica crkve. U naše vrijeme više od 12 tisuća sestara klauzurnih karmelićanki živi na način koji je ona ustanovila.

Svečanu svetu misu pred relikvijom u crkvi sv. Stjepana Kralja, koju su mogli pratiti i slušatelji Radio Marije predvodio je provincijal karmelićana otac Srećko Rimac.

Molitve pred relikvijom organizirane su i prije mise u samostanskim prostorijama, a pomoliti se pred relikvijom mogli su i posjetitelji na Korizmenim duhovnim večerima, koje ponedjeljkom organizira Duhovi centar oca Gerarda.

Za somborske vjernike ovo je bila velika milost da se mogu pomoliti pred relikvijom sv. Tereze i dodirnuti joj stopalo jer ovakvu prigodu vjerovatno neće više imati većina živih Somboraca.

Alojzije Firanj

SAMOPOMOĆ KOD UGRIZA ŽIVOTINJE

Dr. Marija Mandić, rođ. Matarić

U našim uvjetima najčešći su ugrizi mačke ili psa. No, ako Vas ugrize bilo koja životinja, vrlo je važno odmah se javiti liječniku. Na ranu, prije svega, stavite sterilnu gazu ili kompresu, uviti ju zavojem i javite se u ambulntu. Budući da u našoj zemlji vlasnici pasa i mačaka imaju zakonsku obvezu cijepiti svoje kućne ljubimce protiv bjesnila, mala je vjerojatnost da životinja bude bolesna. Ipak, ako Vas ugrize pas ili mačka, potrebno je provjeriti kod vlasnika je li životinja redovito cijepljena. Domaći pas ili mačka smatraju se zdravim, no

životinju treba promatrati u narednih 10 dana. Ukoliko se za to vrijeme kod životinje ne razviju znakovi bjesnila nisu potrebni nikakvi specifični medicinski postupci kod ugrizenog, osim obrade rane. Ako pas ili mačka pokazuju znakove bjesnoće ili se posumnja na bjesnoću ili ako je životinja pobjegla te ju nije moguće promatrati, potrebno je savjetovati se s liječnikom i ukoliko je indicirano, dati antirabičan tretman (lijek protiv bjesnila).

SAMOPOMOĆ KOD HRKANJA

Marija Mandić, rođ. Matarić

Najpopularnija metoda u kojoj pacijent pomaže sam sebi kod hrkanja je tako što smanji tjelesnu težinu, navečer prije spavanja ne konzumira alkohol i ne uzima lijekove kao što su sedativi i antihistaminici; spava na boku, a ne na leđima; pod glavu stavlja ne previsok jastuk i bavi se sportom

koji jača mišiće vrata. Takođe moguća je uporaba različitih pomagala kao što su naprave za držanje jezika, ortodontski aparati koji drže čvrsto donju čeljust te maska ili zračna udloga koja održava dišni put otvorenim tako da održava pritisak zraka. Ako ništa ne pomogne obratite se liječniku.

SAMOPOMOĆ KOD HEMOROIDA

Marija Mandić, rođ. Matarić

Blagi slučajevi hemoroida mogu se liječiti konzumiranjem veće količine tekućine i hrane bogate vlaknima. To prije svega podrazumijeva uzimanje veće količine voća i povrća, oraha i cijelovitih žitarica, a manje količine prerađene hrane i mesnih proizvoda. Takav način ishrane pogoduje nastanku mekše stolice čime se olakšava pražnjenje crijeva i smanjuje pritiska na stijenke crijeva, koji kad je povišen pogoduje nastanku hemoroida. Takođe potrebno je svakoga dana piti najmanje 8 čaša vode uz smanjenje unosa soli. Redovita tjelovežba vrlo je važna jer se njome održava optimalna tjelesna težina, sprečava zatvor i razgibavaju mišići.

Hemoroidalne kreme ili čepići mogu pomoći u smanjenju otoka i bola. Korisno je kupanje u toploj vodi. Tople, ali ne vruće, sjedeće kupke tradicionalni su i često uspješan oblik liječenja. Sjednite u otprilike

7 do 8 cm tople vode i ostanite u njoj 15 minuta. Ponovite postupak nekoliko puta, posebice nakon pražnjenja crijeva. Naravno ovi postupci se nikako ne smiju koristiti u razdoblju kada hemoroidi krvare jer će se situacija samo pogoršati.

Uvođenje nemlečne dohrane
i uobročavanje odojčeta.
Saveti i recepti za ishranu
bebe do prvog rođendana.
- četvrto izdanje -

Tel: 063/593-068, 024/524-844 400,00 rsd
KuvarskiDnevnikBebemarte@gmail.com
www.facebook.com/kuvarskidevnikbebemarte

PRAZNIK LJETA

Lipanj širi raskoš ljeta.
Ispred škole lipa cvjeta.

Zibaju se na sve strane
zlatnog praha pune grane.

Nad žitom se ševе dižu.
Zadnji dani škole stižu.

Zbogom ploče, klupe, knjige,
zbogom teške, đачke brige!

Sad će djeca širom svijeta
slavit praznik žarkog ljeta.

A kad minu dani ljetni,
oblaci će stići sjetni.

I kad grane budu gole,
pune sunca bit će – škole...

SUNCE I DJECA

Ja volim sunce
jer svjetlo toči
u moje grudi
i moje oči.

I ja to svjetlo
skupljam u grudima,
i dijelim djeci,
budućim ljudima.

Da djeca sutra
kad svijetom krenu,
rasiplju svjetla
blještavu pjenu.

Da im iz duša
radost klija,
da budu sretna,
a s njima i ja.

Đuro Maričić

**Na ploči napiši pozdrav školi
i dobrodošlicu ljetu koje dolazi!**

BEĆARCI

Zavela me zanosna šokica,
i, u selu, najlipša kraljica.

Moj se bačo zavitovo pića,
Al nemože karit se ferblića.

Možeš poznat jedinka u majke,
Više nosi čizme neg opanke.

Tripot slađe poljubiti mlade,
A milije grliti starije.

Poznam svoju diku iz daleka,
Po odilu i lipome tilu.

Antun Kovač

VICEVI

BAJKA

Ustane dijete u četiri sata ujutro i zamoli mamu da mu ispriča bajku. Mama mu odgovori: "Čekaj, sine, dok dođe tata, Ispričat će nam oboma."

DESTINACIJA

Obrača se žena mužu: "Voljela bih da ove godine idemo negde gdje mi je nepoznato ili gdje dugo nisam bila." "Onda probaj sa kuhinjom!"

SPREMAJ SE

Kaže muž ženi: "Hajde spremaj se idemo u kino!" "Kada? Večeras?" "Ne sutra uvečer!"

DUPLO

Razgovaraju prijatelji: "Je li tvoja supruga sačuvala onaj fantastičan stas koji je imala kao djevojka?" "Što sačuvala!? Duplirala!!"

GORE

Razgovaraju dva prijatelja:
"Od žene nema ništa gore na svijetu!"
"O, ima, ima!"
"A što to?"
"Njena majka!"

Alojzije Firanj

ANECDOTE

Pa...pa...Joso

Nekada su se čuvali svinji na livadi svaki dan skoro cile godine. Često je to bio poso koji su obavljala dica.

Na Grabinoj bari kraj Sombora, bilo je uvijek svinjara jer je to bilo dobro misto za pašu a bilo je i vode i šume da svinji mogu piti vode ili se skloniti u ladovinu. Tu je uvijek bilo živo i veselo, uvijek je bilo niki zgoda, jer svinjari su bili puni vragolija. Joso je imo tu u blizini salaš, a imo je govornu manu, govorio je "pa...pa..." i nije volio kad mu se ko ruga.

Jednoga dana krmača mladog svinjara Zvonka tražila je nerasta pa je kroz ogradu našla rupu i ušla kod Jose u avliju. Zvonko sav uplašen počeo je da viče na kapiji: "Pa...pa... Joso! Pa... pa... Joso!"

Njegovi drugari su mu govorili nemoj tako vikati on to ne voli ali on nije slušao samo viče:

"Pa...pa... Joso! Pa... pa... Joso!", ovaj izade pa će bisno: "Otac tvoj i mama su pa... pa... Joso! Šta očeš!"
"Ušla mi krmača u vašu avliju".
"Pa... pa... uđi! Pa... pa... je istiraj!"

Pravi gazda

Didi Mato je bio već vrimešan starčić ali je još uvijek volio popit koju više i malo se keriti. Njegova dica, svršeni ljudi, strepili su za gazdinstvo i nagovarali su didu da piše na njih skromno imanje.

Jedared dida Mato je uvidio da je već vrime da se prida dicama, dogovorili su se i rešili kad će ići kod advokata. Ali u zadnji čas dida se pridomisli, te će njima:

"Neću, nema ništa od pisanja!"

„Zašto bačo!?"

A on će: "Ta kaki mi je to čovik koji ne može prodati koje jutarce zemlje?"

Alojzije Firanj

U proteklom razdoblju sportska sekcija je bila aktivna na svim sportskim događajima koja je uz pomoć uprave i organizirala:

ŠAH

Tradicionalni šahovski turnir i memorijal prof. mr. Franja Matarić odigran je po 24. put u našem društvu a na njemu su sudjelovala 22 vrsna šahista. Poslije odigranih 9 kola od 25. januara do 25. marta, bez izgubljenog poena i po treći put za redom pehar je pripao Dragi Kurčubiću. Drugo mjesto je zaslužen pripalo Branislavu Gutoviću a treće Iliji Vlaisavljeviću.

Kako ocjenjuju prisutni, turnir je bio dobro organiziran, igra fer a suđenje pravedno - za to su sve zaslužni svi sudionici turnira. Na svečanoj sportskoj večeri

šahisti su odigrali simultanku s fide majstorom Josipom Dekićem dugogodišnjim prijateljem društva. Rezultat simultanke je, naravno, posve u korist fide majstora.

STOLNI TENIS

Po planu aktivnosti stolnotenisači su odigrali proljetni turnir za članove društva i sekcije. Glavni sudac turnira, Nebojša Gabrić, odredio je skupine od po četiri igrača a ždrijebom su izvučeni parovi za natjecanje. Nakon vrlo dobrog polufinala, dva Vukovića - Davor i Toma, plasirali su se u finale. Davor Vuković je ubedljivo najbolji igrač društva i zaslužen je osvojio prvo mjesto. Drugo je osvojio Tomica Vuković a dominaciju Vukovića potvrdio je, trećim mjestom, Vlado Vuković.

Na turniru je sudjelovalo 12 aktivnih članova sekcije.

LAĐARI SALAŠARI SOMBORSKI

Veslači lađe dva puta tjedno treniraju i stječu snagu i kondiciju kako bi nastup na Maratonu lađa na Neretvi bio uspješan.

Glavninu ekipe čine stari i prekaljeni "vukovi s Neretve" koji iza sebe imaju izveslane sve maratone a njima su se priključili veslači iz Bačkog Monoštora i trojica Somboraca. Konkurencija je jaka pa se svi trude opravdati svoje mjesto u timu.

Ove godine lađari garantiraju dobar plasman i iznenađenje za sve sudionike. Kao pročelnik sekcije, ja im se pridružujem u obećanjima. Naša lađa bit će porinuta tijekom svibnja.

Na kraju zimskih aktivnosti, šahisti, stolnotenisači i lađari organizirali su petu po redu sportsku večer sekcija koja pruža priliku da se na svečani način uruče osvojene nagrade sa svih natjecanja na kojima su sudjelovali.

Nakon podjele nagrada i zahvalnica, sudionicima se obratio predsjednik društva, Mata Matarić koji je u svojem govoru podržao i pohvalio rad sekcija i obećao nastavak financiranja svih dobrih projekata sekcija: šahovskog turnira, turnira

u stolnom tenisu, susrete tenisača, aktivnosti lađara na svim veslačkim manifestacijama.

Predsjedniku su prisutni zahvalili gromkim pljeskom.

Davor Kurčubić, pobjednik turnira, zahvalio je društvu na organizaciji turnira uz obećanje da će i iduće godine biti prvi. Svi šahisti koji su se javili za riječ pozitivno su ocijenili turnir kao i rad sekcije i cijelog društva.

Od lađara lijep i nadahnut govor održao je Nemanja Delić koji je prošlogodišnji Maraton lađa opisao kao događaj za pamćenje, odlično društvo, dobar smještaj, nezaboravan put, a veslanje od 22,5 km nešto najteže što je iskusio ali i nešto što bi svakako ponovio čim bi mu se ukazala prilika.

Govora i hvale bilo bi još da kuhar Miša Mracina nije zgotovio odličan paprikaš pa smo svi s riječi prešli na djelo i jelo.

Kao pročelnik sekcije zadovoljan sam radom sekcije kao i uvjetima koje imamo za rad. Hvala svima sudionicima, upravi, novinarima, kuharu i svim članovima našeg društva.

Pročelnik sportske sekcije Pavle Matarić